

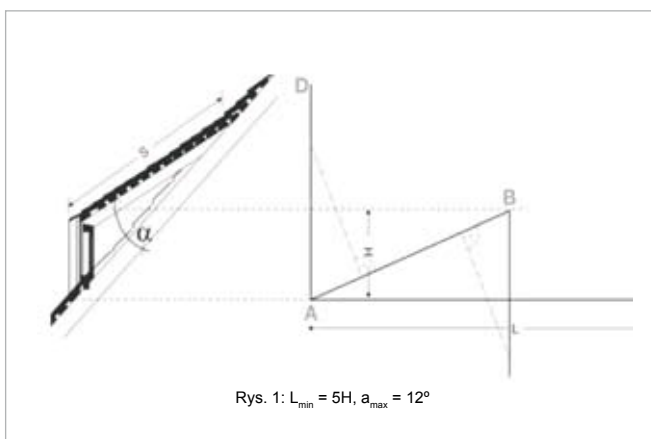
SKOMPLIKOWANE ELEMENTY DACHU**Wole oko**

Wole oko to odmiana lukarny o półowalnym kształcie, którą wyróżnia płynne przejście pomiędzy płaszczyzną dachu a wypukłością okna. Poprawne wykonanie wolego oka wymaga przede wszystkim odpowiedniego doboru materiału, wykonania szczelnego podkładu i bardzo dobrego przygotowania dekarckiego, ponieważ jest to jeden z najtrudniejszych elementów dachu. Wole oko musi być harmonijnie wkomponowane w całość płaszczyzny dachu, należy więc dokładnie rozmierzyć łąty i odpowiednio przygotować więźbę, w tym krążyny. Ponadto, poszczególne dachówki trzeba precyzyjnie dopasować oraz ułożyć, aby zapobiec przedostawaniu się wody pod pokrycie i nie dopuścić do przeciekania dachu.

MONTAŻ

Przy tworzeniu konstrukcji wolego oka należy pamiętać o odpowiednim dobraniu jego kształtu do materiału, z którego wykonane będzie pokrycie. Dwa podstawowe parametry to w tym wypadku proporcje wysokości i szerokości ściany frontowej wolego oka oraz kąt spadku połaci wolego oka, który może być maksymalnie 12° mniejszy od kąta spadku połaci zasadniczej dachu (rys. 1). Stosunek wysokości do szerokości ściany frontowej zawiera się pomiędzy 1:8 dla dachówki Fleming podstawowej oraz 1:5 dla dachówki podstawowej w połączeniu z dachówkami półowkowymi. Oznacza to, że jeśli okno w formie wolego oka ma wysokość 1 m, to jego podstawa musi mieć rozpiętość minimum 8 m. Natomiast spadek połaci dachowej dachu zasadniczego powinien być większy niż 30° . Jeśli parametry te nie zostaną zachowane, dachówki mogą „klawiszować” i „stroszyć się”; skutkiem może być także wpływanie wody pod pokrycie dachowe.

Więźba pod wolim okiem musi mieć specjalną konstrukcję. Potrzebne będzie tu duże doświadczenie w budowie więźb ciesielskich, nie tylko na łączniki metalowe, ale także na tradycyjny pióro-wpust. Łuk zewnętrzny oraz dwa łuki wewnętrzne muszą być odpowiednio wymierzone i dobrane do rodzaju dachówek. Dużo uwagi należy też poświęcić krążynom, wykonywanym najczęściej z klejonego, wielowarstwowego drewna. Prawidłowo wykonana konstrukcja drewniana z odpowiednią geometrią gwarantuje, że przejście między płaszczyzną dachu a wolim okiem jest łagodne i nie wymaga dodatkowych elementów uszczelniających.

Powierzchnia wolego oka oraz połaci, w którą jest ono wpisane, musi być pokryta sztywnym poszyciem i szczelnie zabezpieczona - papą lub odpowiednią folią. Kontrłaty trzeba mocować symetrycznie względem osi wolego oka i dostatecznie gęsto, aby uniknąć uginania się łąt. Na łuku wolego oka należy przykręcić wszystkie dachówki za pomocą wkrętów, co zapobiegnie ich obsuwaniu. Ponadto, na całej połaci wolego oka trzeba zapewnić odpowiednią wentylację, czyli cyrkulację powietrza pod dachówką.

Prawidłowy sposób montażu zależy m.in. od kształtu dachu i położenia domu, dlatego może się różnić od pokazanych tu rozwiązań. Najlepiej skonsultować się z wykwalifikowanym dekarzem.